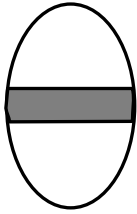
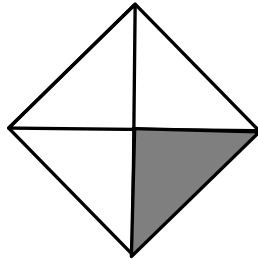

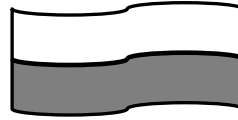
เฉลยแบบฝึกหัด 3.1

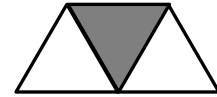
ก.

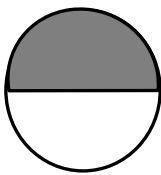
ข.

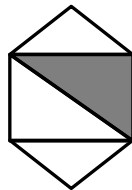
ค.

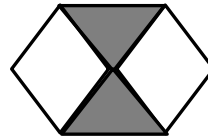
ง.

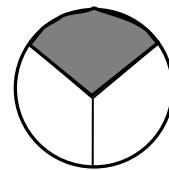
จ.

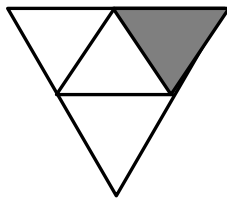
ฉ.

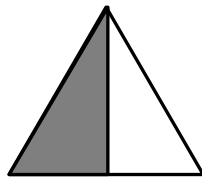
ช.

ซ.

ณ.

ญ.

ด.

ต.

1. จากรูปด้านบน ตอบคำถามต่อไปนี้

1) ส่วนที่ระบายสีในข้อใดเป็น $\frac{1}{2}$ ของรูป

ค จ ญ

2) ส่วนที่ระบายสีในข้อใดเป็น $\frac{1}{3}$ ของรูป

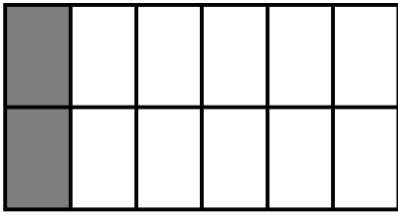
ง ซ

3) ส่วนที่ระบายสีในข้อใดเป็น $\frac{1}{4}$ ของรูป

ข ณ

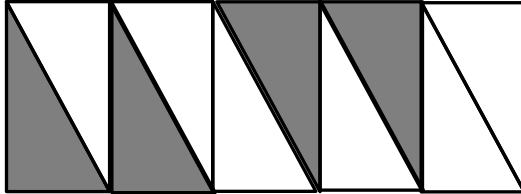
2. เขียนเศษส่วนแสดงส่วนที่ระบายสี พร้อมทั้งเขียนคำอ่าน

1)

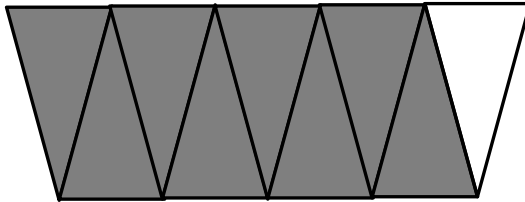
$\frac{2}{12}$ อ่านว่า เศษสองส่วนสิบสอง

2)

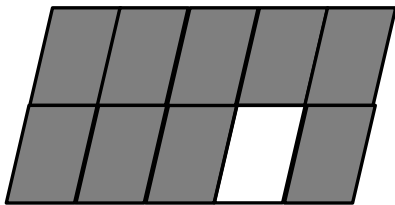
$\frac{4}{10}$ อ่านว่า เศษสี่ส่วนสิบ

3)

$\frac{8}{9}$ อ่านว่า เศษแปดส่วนเก้า

4)

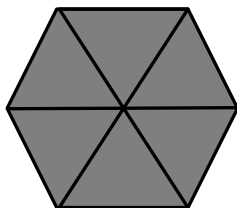
$\frac{9}{10}$ อ่านว่า เศษเก้าส่วนสิบ

5)

$\frac{7}{11}$ อ่านว่า เศษเจ็ดส่วนสิบเอ็ด

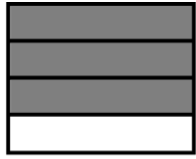
6)

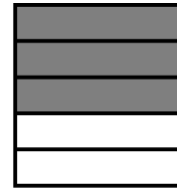
$\frac{6}{6}$ อ่านว่า เศษหกส่วนหก

3. ระบายสีหรือแรเงารูปแสดงเศษส่วน

1) $\frac{3}{4}$

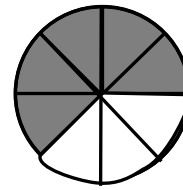
2) $\frac{3}{5}$

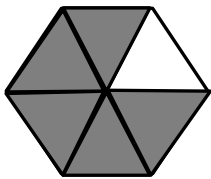
3) $\frac{4}{5}$

4) $\frac{5}{8}$

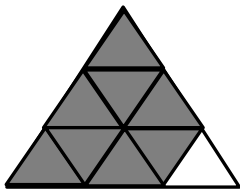
5) $\frac{4}{6}$

6) $\frac{7}{10}$

7) $\frac{8}{9}$

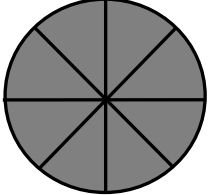
8) $\frac{3}{3}$

เฉลยแบบฝึกหัด 3.2

1. เติมตัวเลขลงใน

1.1) $\frac{1}{6} + \frac{1}{6} + \frac{1}{6} + \frac{1}{6} + \frac{1}{6} + \frac{1}{6} = \frac{\boxed{6}}{\boxed{6}} = \boxed{1}$

1.2) $\frac{\boxed{1}}{\boxed{8}} + \frac{\boxed{1}}{\boxed{8}} + \frac{\boxed{1}}{\boxed{8}} + \frac{\boxed{1}}{\boxed{8}} + \frac{\boxed{1}}{\boxed{8}} + \frac{\boxed{1}}{\boxed{8}} + \frac{\boxed{1}}{\boxed{8}} + \frac{\boxed{1}}{\boxed{8}} = \frac{\boxed{8}}{\boxed{8}} = \boxed{1}$

1.3) $\frac{\boxed{1}}{\boxed{10}} + \frac{\boxed{1}}{\boxed{10}} + \frac{\boxed{1}}{\boxed{10}} + \frac{1}{10} + \frac{\boxed{1}}{\boxed{10}} + \frac{\boxed{1}}{\boxed{10}} + \frac{\boxed{1}}{\boxed{10}} + \frac{\boxed{1}}{\boxed{10}} + \frac{\boxed{1}}{\boxed{10}} + \frac{\boxed{1}}{\boxed{10}} = \frac{\boxed{1}}{\boxed{10}} = \boxed{1}$

1.4) $\frac{12}{\boxed{12}} = 1$

1.5) $1 = \frac{\boxed{13}}{13}$

1.6) $\boxed{1} = \frac{17}{17}$

1.7) $\frac{\boxed{15}}{15} = 1$

1.8) $\frac{\boxed{1}}{\boxed{1}} = 1$

1.9) $\frac{99}{\boxed{99}} = 1$

2. เขียนเศษส่วนที่เท่ากับ 1 มาอีก 5 จำนวน (คำตอบอาจมีหลากหลาย)

 $\frac{4}{4} , \frac{7}{7} , \frac{9}{9} , \frac{11}{11} , \frac{20}{20}$

เฉลยแบบฝึกหัด 3.3

เติมตัวเลขลงใน ให้ถูกต้อง

1) $\frac{15}{3} = \boxed{5}$

2) $\frac{18}{9} = \boxed{2}$

3) $\frac{40}{5} = \boxed{8}$

4) $\frac{49}{\boxed{7}} = 7$

5) $\frac{10}{\boxed{2}} = 5$

6) $\frac{20}{\boxed{4}} = 5$

7) $\frac{\boxed{48}}{12} = 4$

8) $\frac{\boxed{32}}{8} = 4$

9) $\frac{\boxed{55}}{11} = 5$

10) $\frac{108}{\boxed{12}} = 9$

11) $\frac{\boxed{12}}{\boxed{2}} = 6$

12) $\frac{\boxed{8}}{\boxed{8}} = \boxed{1}$

(ข้อ 11, 12 คำตอบมีหลากหลายอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

เฉลยแบบฝึกหัด 3.4

1. เติมตัวเลขลงใน เพื่อให้แต่ละจำนวนเป็นเศษส่วนแท้ (คำตอบอาจมีหลากหลาย)

$$\frac{\boxed{1}}{2} \quad \frac{3}{\boxed{4}} \quad \frac{\boxed{2}}{5} \quad \frac{9}{\boxed{10}} \quad \frac{\boxed{1}}{3} \quad \frac{1}{\boxed{7}} \quad \frac{\boxed{11}}{\boxed{15}}$$

2. เติมตัวเลขลงใน เพื่อให้แต่ละจำนวนเป็นเศษเกิน (คำตอบอาจมีหลากหลาย)

$$\frac{\boxed{2}}{2} \quad \frac{3}{\boxed{2}} \quad \frac{\boxed{7}}{5} \quad \frac{9}{\boxed{2}} \quad \frac{\boxed{3}}{3} \quad \frac{1}{\boxed{1}} \quad \frac{\boxed{6}}{\boxed{2}}$$

3. เขียนเศษส่วนแท้ที่ไม่ซ้ำกับข้อ 1 มา 5 จำนวน (คำตอบอาจมีหลากหลาย)

$$\frac{10}{14} \quad \frac{8}{9} \quad \frac{4}{7} \quad \frac{12}{13} \quad \frac{15}{20}$$

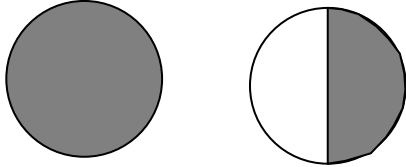
4. เขียนเศษเกินที่ไม่ซ้ำกับข้อ 2 มา 5 จำนวน (คำตอบอาจมีหลากหลาย)

$$\frac{8}{8} \quad \frac{11}{10} \quad \frac{14}{2} \quad \frac{13}{7} \quad \frac{15}{4}$$

เฉลยแบบฝึกหัด 1.5

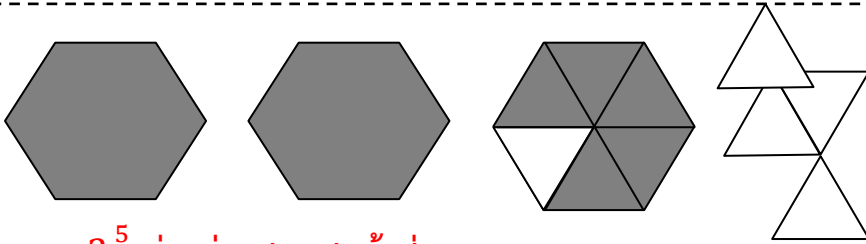
1. เขียนจำนวนคละแสดงส่วนที่แรเงาและเขียนคำอ่าน

1)

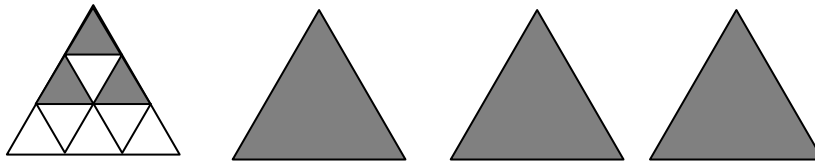
$1\frac{1}{2}$ อ่านว่า หนึ่งเศษหนึ่งส่วนสอง

2)

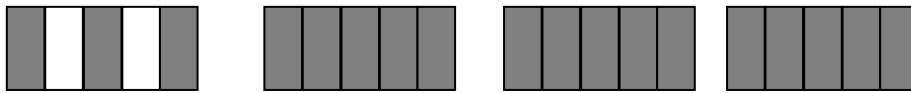
$2\frac{5}{6}$ อ่านว่า สองเศษห้าส่วนหก

3)

$3\frac{3}{9}$ อ่านว่า สามเศษสองส่วนเก้า

4)

$3\frac{3}{5}$ อ่านว่า สามเศษสามส่วนห้า

5)

$6\frac{2}{4}$ อ่านว่า หกเศษสองส่วนสี่

2. เขียนเครื่องหมาย ✓ ใน เพื่อแสดงว่าจำนวนที่กำหนดให้เป็นเศษส่วนแท้ เศษเกิน หรือจำนวนคละ

		เศษส่วนแท้	เศษเกิน	จำนวนคละ
1)	$\frac{12}{13}$	☒	☐	☐
2)	$\frac{37}{37}$	☐	☒	☐
3)	$5\frac{4}{22}$	☐	☐	☒
4)	$\frac{121}{11}$	☐	☒	☐
5)	$\frac{7}{22}$	☒	☐	☐
6)	$\frac{45}{80}$	☒	☐	☐
7)	$67\frac{12}{13}$	☐	☐	☒
8)	$\frac{86}{72}$	☐	☒	☐
9)	$\frac{101}{110}$	☒	☐	☐
10)	$23\frac{7}{9}$	☐	☐	☒

เฉลยแบบฝึกหัด 3.6

1. เขียนเศษเกินในรูปจำนวนคละ

1)	$\frac{12}{5}$	=	$2\frac{2}{5}$
2)	$\frac{11}{2}$	=	$5\frac{1}{2}$
3)	$\frac{35}{4}$	=	$8\frac{3}{4}$
4)	$\frac{17}{3}$	=	$5\frac{2}{3}$
5)	$\frac{41}{7}$	=	$5\frac{6}{7}$
6)	$\frac{53}{6}$	=	$8\frac{5}{6}$
7)	$\frac{79}{8}$	=	$9\frac{7}{8}$
8)	$\frac{93}{7}$	=	$13\frac{2}{7}$
9)	$\frac{58}{9}$	=	$6\frac{4}{9}$
10)	$\frac{115}{3}$	=	$38\frac{1}{3}$

2. เขียนจำนวนคละในรูปเศษเกิน

1) $2\frac{2}{5} = \frac{12}{5}$

2) $5\frac{3}{7} = \frac{38}{7}$

3) $4\frac{3}{8} = \frac{35}{8}$

4) $10\frac{1}{2} = \frac{21}{2}$

5) $8\frac{1}{6} = \frac{49}{6}$

6) $4\frac{1}{7} = \frac{29}{7}$

7) $3\frac{7}{10} = \frac{37}{10}$

8) $11\frac{1}{4} = \frac{45}{4}$

9) $9\frac{7}{9} = \frac{88}{9}$

10) $2\frac{3}{11} = \frac{25}{11}$

เฉลยแบบฝึกหัด 3.7

1. เติมตัวเลขใน ให้ถูกต้อง

$$1) \quad \frac{1}{2} = \frac{1 \times \boxed{7}}{2 \times \boxed{7}} = \frac{\boxed{7}}{14}$$

$$2) \quad \frac{3}{4} = \frac{3 \times \boxed{3}}{4 \times \boxed{3}} = \frac{9}{\boxed{12}}$$

$$3) \quad \frac{4}{5} = \frac{4 \times 2}{5 \times \boxed{2}} = \frac{4 \times \boxed{3}}{5 \times 3}$$

$$\frac{4}{5} = \frac{8}{\boxed{10}} = \frac{\boxed{12}}{15}$$

$$4) \quad \frac{3}{7} = \frac{3 \times \boxed{2}}{7 \times \boxed{2}} = \frac{3 \times \boxed{3}}{7 \times \boxed{3}} = \frac{3 \times \boxed{4}}{7 \times \boxed{4}} = \frac{3 \times \boxed{5}}{7 \times \boxed{5}}$$

$$\frac{3}{7} = \frac{\boxed{6}}{\boxed{14}} = \frac{\boxed{9}}{\boxed{21}} = \frac{\boxed{12}}{\boxed{28}} = \frac{\boxed{15}}{\boxed{35}}$$

$$4) \quad \frac{4}{9} = \frac{4 \times \boxed{2}}{9 \times \boxed{2}} = \frac{4 \times \boxed{3}}{9 \times \boxed{3}} = \frac{4 \times \boxed{4}}{9 \times \boxed{4}} = \frac{4 \times \boxed{5}}{9 \times \boxed{5}}$$

$$\frac{4}{9} = \frac{\boxed{8}}{\boxed{18}} = \frac{\boxed{12}}{\boxed{27}} = \frac{\boxed{16}}{\boxed{36}} = \frac{\boxed{20}}{\boxed{45}}$$

2. เขียนเศษส่วนที่เท่ากับเศษส่วนที่กำหนดให้มาอีก 5 จำนวน

$$1) \quad \frac{5}{8} = \dots \frac{10}{16} \dots = \dots \frac{15}{24} \dots = \dots \frac{20}{32} \dots = \dots \frac{25}{40} \dots = \dots \frac{30}{48} \dots$$

$$2) \quad \frac{7}{10} = \dots \frac{14}{20} \dots = \dots \frac{21}{30} \dots = \dots \frac{28}{40} \dots = \dots \frac{35}{50} \dots = \dots \frac{42}{60} \dots$$

$$3) \quad \frac{16}{48} = \dots \frac{32}{96} \dots = \dots \frac{48}{144} \dots = \dots \frac{64}{192} \dots = \dots \frac{80}{240} \dots = \dots \frac{96}{288} \dots$$

เฉลยแบบฝึกหัด 3.8

1. เติมตัวเลขใน ให้ถูกต้อง (คำตอบอาจมีหลากหลาย)

$$1) \quad \frac{7}{14} = \frac{7 \div \boxed{7}}{14 \div \boxed{7}} = \frac{1}{2}$$

$$2) \quad \frac{6}{15} = \frac{6 \div \boxed{3}}{15 \div \boxed{3}} = \frac{2}{5}$$

$$3) \quad \frac{16}{20} = \frac{16 \div \boxed{2}}{20 \div \boxed{2}} = \frac{16 \div \boxed{4}}{20 \div \boxed{4}}$$

$$\frac{16}{20} = \frac{\boxed{8}}{\boxed{10}} = \frac{\boxed{4}}{\boxed{5}}$$

$$4) \quad \frac{18}{36} = \frac{18 \div \boxed{2}}{36 \div \boxed{2}} = \frac{18 \div \boxed{3}}{36 \div \boxed{3}} = \frac{18 \div \boxed{6}}{36 \div \boxed{6}}$$

$$\frac{18}{36} = \frac{\boxed{9}}{\boxed{18}} = \frac{\boxed{6}}{\boxed{12}} = \frac{\boxed{3}}{\boxed{6}}$$

$$5) \quad \frac{24}{48} = \frac{24 \div \boxed{2}}{48 \div \boxed{2}} = \frac{24 \div \boxed{3}}{48 \div \boxed{3}} = \frac{24 \div \boxed{4}}{48 \div \boxed{4}} = \frac{24 \div \boxed{6}}{48 \div \boxed{6}}$$

$$\frac{24}{48} = \frac{\boxed{12}}{\boxed{24}} = \frac{\boxed{8}}{\boxed{16}} = \frac{\boxed{6}}{\boxed{12}} = \frac{\boxed{4}}{\boxed{8}}$$

2. เขียนเศษส่วนที่เท่ากับเศษส่วนที่กำหนดให้ โดยการหารมาอีก 3 จำนวน (คำตอบอาจมีหลากหลาย)

$$1) \quad \frac{12}{18} = \dots \frac{6}{9} \dots = \dots \frac{4}{6} \dots = \dots \frac{2}{3} \dots$$

$$2) \quad \frac{45}{90} = \dots \frac{15}{30} \dots = \dots \frac{9}{18} \dots = \dots \frac{5}{10} \dots$$

$$3) \quad \frac{100}{300} = \dots \frac{50}{150} \dots = \dots \frac{25}{75} \dots = \dots \frac{20}{60} \dots$$

เฉลยแบบฝึกหัด 3.9

ทำให้เป็นเศษส่วนอย่างต่ำ

$(1) \quad \frac{3}{12} = \frac{3 \div 3}{12 \div 3}$ $= \frac{1}{4}$	$(2) \quad \frac{9}{15} = \frac{9 \div 3}{15 \div 3}$ $= \frac{3}{5}$
$(3) \quad \frac{6}{20} = \frac{6 \div 2}{20 \div 2}$ $= \frac{3}{10}$	$(4) \quad \frac{8}{10} = \frac{8 \div 2}{10 \div 2}$ $= \frac{4}{5}$
$(5) \quad \frac{21}{30} = \frac{21 \div 3}{30 \div 3}$ $= \frac{7}{10}$	$(6) \quad \frac{18}{16} = \frac{18 \div 2}{16 \div 2}$ $= \frac{9}{8}$
$(7) \quad \frac{35}{40} = \frac{35 \div 5}{40 \div 5}$ $= \frac{7}{8}$	$(8) \quad \frac{4}{30} = \frac{4 \div 2}{30 \div 2}$ $= \frac{2}{15}$
$(9) \quad \frac{10}{80} = \frac{10 \div 10}{80 \div 10}$ $= \frac{1}{8}$	$(10) \quad \frac{21}{35} = \frac{21 \div 7}{35 \div 7}$ $= \frac{3}{5}$

เฉลยแบบฝึกหัด 3.10

เติมเครื่องหมาย $>$ $<$ หรือ $=$ ลงใน \square ให้ถูกต้อง

1. $\frac{9}{16} \square \frac{11}{16}$

2. $\frac{2}{4} \square \frac{1}{2}$

3. $\frac{3}{5} \square \frac{4}{10}$

4. $\frac{5}{9} \square \frac{2}{3}$

5. $\frac{3}{4} \square \frac{6}{8}$

6. $\frac{9}{12} \square \frac{1}{3}$

7. $\frac{3}{10} \square \frac{8}{20}$

8. $\frac{6}{15} \square \frac{3}{5}$

9. $\frac{12}{18} \square \frac{2}{3}$

10. $\frac{8}{28} \square \frac{3}{7}$

11. $\frac{11}{24} \square \frac{5}{6}$

12. $\frac{4}{5} \square \frac{16}{20}$

13. $\frac{12}{5} \square \frac{11}{15}$

14. $\frac{7}{6} \square \frac{15}{12}$

เฉลยแบบฝึกหัด 3.11เติมเครื่องหมาย $>$ $<$ หรือ $=$ ลงใน \square ให้ถูกต้อง

1. $2\frac{2}{15} \square 3\frac{1}{5}$

2. $7\frac{1}{4} \square 3\frac{11}{12}$

3. $4\frac{1}{5} \square 4\frac{2}{10}$

4. $1\frac{3}{8} \square 1\frac{2}{4}$

5. $3\frac{5}{6} \square 3\frac{2}{3}$

6. $5\frac{5}{9} \square 5\frac{15}{27}$

7. $4\frac{9}{10} \square 4\frac{15}{20}$

8. $2\frac{7}{14} \square 2\frac{5}{7}$

9. $\frac{17}{3} \square 4\frac{8}{9}$

10. $3\frac{4}{5} \square \frac{38}{10}$

11. $\frac{15}{10} \square \frac{21}{5}$

12. $7\frac{11}{15} \square 7\frac{6}{5}$

13. $8\frac{3}{8} \square 8\frac{12}{32}$

14. $\frac{10}{5} \square 2\frac{1}{15}$

เฉลยแบบฝึกหัด 3.12

1. เรียงลำดับจากน้อยไปมาก

$$1.1) \quad \frac{1}{2} \quad \frac{3}{4} \quad \frac{5}{8} \quad \frac{7}{16}$$

$$\frac{7}{16} \quad \frac{1}{2} \quad \frac{5}{8} \quad \frac{3}{4}$$

$$1.2) \quad \frac{5}{9} \quad 1\frac{1}{36} \quad \frac{18}{18} \quad \frac{2}{3}$$

$$\frac{5}{9} \quad \frac{2}{3} \quad \frac{18}{18} \quad 1\frac{1}{36}$$

$$1.3) \quad \frac{17}{10} \quad \frac{4}{5} \quad 1\frac{6}{20} \quad \frac{61}{30}$$

$$\frac{4}{5} \quad 1\frac{6}{20} \quad \frac{17}{10} \quad \frac{61}{30}$$

2. เรียงลำดับจากมากไปน้อย

$$2.1) \quad \frac{3}{4} \quad \frac{3}{2} \quad \frac{15}{16} \quad \frac{4}{8}$$

$$\frac{3}{2} \quad \frac{15}{16} \quad \frac{3}{4} \quad \frac{4}{8}$$

$$2.2) \quad \frac{7}{5} \quad 1\frac{1}{15} \quad 2\frac{7}{30} \quad \frac{60}{60}$$

$$2\frac{7}{30} \quad \frac{7}{5} \quad 1\frac{1}{15} \quad \frac{60}{60}$$

$$1.3) \quad 3\frac{1}{3} \quad \frac{17}{6} \quad 2\frac{8}{12} \quad \frac{107}{36}$$

$$3\frac{1}{3} \quad \frac{107}{36} \quad \frac{17}{6} \quad 2\frac{8}{12}$$

เฉลยแบบฝึกหัด 3.13

แสดงวิธีทำและตอบในรูปอย่างง่าย

$$\begin{aligned}
 1. \quad \frac{4}{6} + \frac{1}{3} &= \frac{4}{6} + \frac{1 \times 2}{3 \times 2} \\
 &= \frac{4}{6} + \frac{2}{6} \\
 &= \frac{4+2}{6} \\
 &= \frac{6}{6} \\
 &= 1
 \end{aligned}
 \qquad
 \begin{aligned}
 2. \quad \frac{3}{4} + \frac{5}{12} &= \frac{3 \times 3}{4 \times 3} + \frac{5}{12} \\
 &= \frac{9}{12} + \frac{5}{12} \\
 &= \frac{9+5}{12} \\
 &= \frac{14}{12} \\
 &= \frac{7}{6} = 1\frac{1}{6}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 3. \quad \frac{2}{5} + \frac{7}{20} &= \frac{2 \times 4}{5 \times 4} + \frac{7}{20} \\
 &= \frac{8}{20} + \frac{7}{20} \\
 &= \frac{8+7}{20} \\
 &= \frac{15}{20} \\
 &= \frac{3}{4}
 \end{aligned}
 \qquad
 \begin{aligned}
 4. \quad \frac{10}{16} + \frac{1}{8} &= \frac{10}{16} + \frac{1 \times 2}{8 \times 2} \\
 &= \frac{10}{16} + \frac{2}{16} \\
 &= \frac{10+2}{16} \\
 &= \frac{12}{16} \\
 &= \frac{3}{4}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 5. \quad \frac{4}{9} + \frac{7}{18} &= \frac{4 \times 2}{9 \times 2} + \frac{7}{18} \\
 &= \frac{8}{18} + \frac{7}{18} \\
 &= \frac{8+7}{18} \\
 &= \frac{15}{18} \\
 &= \frac{5}{6}
 \end{aligned}
 \qquad
 \begin{aligned}
 6. \quad \frac{13}{25} + \frac{2}{5} &= \frac{13}{25} + \frac{2 \times 5}{5 \times 5} \\
 &= \frac{13}{25} + \frac{10}{25} \\
 &= \frac{13+10}{25} \\
 &= \frac{23}{25}
 \end{aligned}$$

เฉลยแบบฝึกหัด 1.14

แสดงวิธีทำและตอบในรูปอย่างง่าย

$$\begin{aligned}
 1. \quad \frac{1}{2} - \frac{3}{14} &= \frac{\frac{1 \times 7}{2 \times 7} - \frac{3}{14}}{\dots\dots\dots} \\
 &= \frac{\frac{7}{14} - \frac{3}{14}}{\dots\dots\dots} \\
 &= \frac{7 - 3}{\dots\dots\dots} \\
 &= \frac{4}{14} \\
 &= \frac{14}{14} \cdot \frac{2}{2} \\
 &= \frac{2}{7}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 2. \quad \frac{10}{16} - \frac{5}{8} &= \frac{\frac{10 \div 2}{16 \div 2} - \frac{5}{8}}{\dots\dots\dots} \\
 &= \frac{\frac{5}{8} - \frac{5}{8}}{\dots\dots\dots} \\
 &= \frac{5 - 5}{\dots\dots\dots} \\
 &= \frac{0}{8} \\
 &= \frac{1}{1}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 3. \quad \frac{3}{4} - \frac{5}{20} &= \frac{\frac{3 \times 5}{4 \times 5} - \frac{5}{20}}{\dots\dots\dots} \\
 &= \frac{\frac{15}{20} - \frac{5}{20}}{\dots\dots\dots} \\
 &= \frac{15 - 5}{\dots\dots\dots} \\
 &= \frac{10}{20} \\
 &= \frac{10}{20} \cdot \frac{1}{1} \\
 &= \frac{1}{2}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 4. \quad \frac{13}{24} - \frac{1}{6} &= \frac{\frac{13}{24} - \frac{1 \times 4}{6 \times 4}}{\dots\dots\dots} \\
 &= \frac{\frac{13}{24} - \frac{4}{24}}{\dots\dots\dots} \\
 &= \frac{13 - 4}{\dots\dots\dots} \\
 &= \frac{9}{24} \\
 &= \frac{3}{8}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 5. \quad \frac{9}{20} - \frac{3}{10} &= \frac{\frac{9}{20} - \frac{3 \times 2}{10 \times 2}}{\dots\dots\dots} \\
 &= \frac{\frac{9}{20} - \frac{6}{20}}{\dots\dots\dots} \\
 &= \frac{9 - 6}{\dots\dots\dots} \\
 &= \frac{3}{20} \\
 &= \frac{3}{20}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 6. \quad \frac{17}{10} - \frac{2}{5} &= \frac{\frac{17}{10} - \frac{2 \times 2}{5 \times 2}}{\dots\dots\dots} \\
 &= \frac{\frac{17}{10} - \frac{4}{10}}{\dots\dots\dots} \\
 &= \frac{17 - 4}{\dots\dots\dots} \\
 &= \frac{13}{10}
 \end{aligned}$$

เฉลยแบบฝึกหัด 3.15

แสดงวิธีทำและตอบในรูปอย่างง่าย

$$\begin{aligned}
 1. \quad 3\frac{1}{2} - 1\frac{3}{14} &= \frac{7}{2} - \frac{17}{14} \\
 &= \frac{7 \times 7}{2 \times 7} - \frac{17}{14} \\
 &= \frac{49}{14} - \frac{17}{14} \\
 &= \frac{49 - 17}{14} \\
 &= \frac{32}{14} \\
 &= \frac{16}{7} = 2\frac{2}{7}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 2. \quad 2\frac{4}{9} + 1\frac{2}{3} &= \frac{22}{9} + \frac{5}{3} \\
 &= \frac{22}{9} + \frac{5 \times 3}{3 \times 3} \\
 &= \frac{22}{9} + \frac{15}{9} \\
 &= \frac{22 + 15}{9} \\
 &= \frac{37}{9} \\
 &= 4\frac{1}{9}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 3. \quad 3\frac{7}{15} + \frac{6}{5} &= \frac{52}{15} + \frac{6}{5} \\
 &= \frac{52}{15} + \frac{6 \times 3}{5 \times 3} \\
 &= \frac{52}{15} + \frac{18}{15} \\
 &= \frac{52 + 18}{15} \\
 &= \frac{70}{15} \\
 &= 4\frac{2}{3}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 4. \quad \frac{15}{4} - 2\frac{7}{20} &= \frac{15}{4} - \frac{47}{20} \\
 &= \frac{15 \times 5}{4 \times 5} - \frac{47}{20} \\
 &= \frac{75}{20} - \frac{47}{20} \\
 &= \frac{75 - 47}{20} \\
 &= \frac{28}{20} \\
 &= \frac{7}{5} \\
 &= 1\frac{2}{5}
 \end{aligned}$$

เฉลยแบบฝึกหัด 1.16

วิเคราะห์โจทย์ปัญหาและหาคำตอบ

1. ท่อน้ำประปาตอนที่หนึ่งยาว $\frac{5}{7}$ เมตร ตอนที่สองยาว $\frac{2}{7}$ เมตร นำมาวางต่อกันจะได้
ท่อน้ำยาวกี่เมตร

1) โจทย์ถามอะไร นำมาวางต่อกันจะได้ท่อน้ำยาวกี่เมตร

2) โจทย์กำหนดอะไรให้บ้าง ท่อน้ำประปาตอนที่หนึ่งยาว $\frac{5}{7}$ เมตร
..... ท่อน้ำที่สอง $\frac{2}{7}$

3) แสดงวิธีคิดหาคำตอบได้อย่างไร อาจใช้ภาพแสดงวิธีคิดหาคำตอบดังนี้

$\frac{5}{7}$ เมตร	$\frac{2}{7}$ เมตร
--------------------	--------------------

..... นำมาวางต่อกันจะได้ $\frac{5}{7} + \frac{2}{7}$ เมตร

4) ได้คำตอบเท่าใด
..... 1 เมตร

5) สรุปคำตอบได้อย่างไร
..... นำมาวางต่อกันจะได้ท่อน้ำยาว 1 เมตร

การวิเคราะห์โจทย์ปัญหา และหาคำตอบอยู่ในดุลพินิจของผู้สอน

2. เมล็ดข้าวโพดถุงแรกหนัก $\frac{9}{10}$ กิโลกรัม เมล็ดข้าวโพดถุงที่สองหนักน้อยกว่าถุงแรก $\frac{2}{10}$ กิโลกรัม เมล็ดข้าวโพดถุงที่สองหนักกี่กิโลกรัม

1) โจทย์ถามอะไร เมล็ดข้าวโพดถุงที่สองหนักกี่กิโลกรัม

2) โจทย์กำหนดอะไรให้บ้าง เมล็ดข้าวโพดถุงแรกหนัก $\frac{9}{10}$ กิโลกรัม
..... เมล็ดข้าวโพดถุงที่สองหนักน้อยกว่าถุงแรก $\frac{2}{10}$ กิโลกรัม

3) แสดงวิธีคิดหาคำตอบได้อย่างไร เมล็ดข้าวโพดถุงแรกหนัก $\frac{9}{10}$ กิโลกรัม
..... เมล็ดข้าวโพดถุงแรก $\frac{9}{10}$ กิโลกรัม
..... เมล็ดข้าวโพดถุงที่สอง
..... เมล็ดข้าวโพดถุงที่สองหนัก $\frac{9}{10} - \frac{2}{10}$ กิโลกรัม $\frac{2}{10}$ กิโลกรัม

4) ได้คำตอบเท่าใด
..... $\frac{7}{10}$ กิโลกรัม

5) สรุปคำตอบได้อย่างไร
..... เมล็ดข้าวโพดถุงที่สองหนัก $\frac{7}{10}$ กิโลกรัม

การวิเคราะห์โจทย์ปัญหา และหาคำตอบอยู่ในดุลพินิจของผู้สอน

เฉลยแบบฝึกหัด 3.17

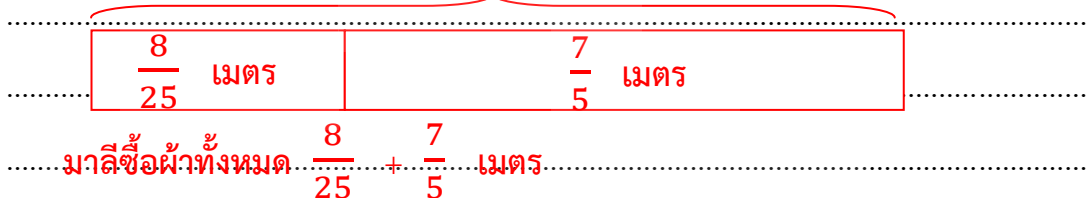
วิเคราะห์โจทย์ปัญหาและหาคำตอบ

1. มาลีซื้อผ้ามา 2 ชั้น ชั้นที่หนึ่งยาว $\frac{8}{25}$ เมตร ชั้นที่สองยาว $\frac{7}{5}$ เมตร มาลีซื้อผ้าทั้งหมดกี่เมตร

1) โจทย์ถามอะไร มาลีซื้อผ้าทั้งหมดกี่เมตร

2) โจทย์กำหนดอะไรให้บ้าง มาลีซื้อผ้ามา 2 ชั้น ชั้นที่หนึ่งยาว $\frac{8}{25}$ เมตร
ชั้นที่สองยาว $\frac{7}{5}$ เมตร

3) แสดงวิธีคิดหาคำตอบได้อย่างไร อาจใช้ภาพแสดงวิธีคิดหาคำตอบดังนี้
มาลีซื้อผ้าทั้งหมด

4) ได้คำตอบเท่าใด
 $1\frac{18}{25}$ เมตร

5) สรุปคำตอบได้อย่างไร
มาลีซื้อผ้าทั้งหมด $1\frac{18}{25}$ เมตร

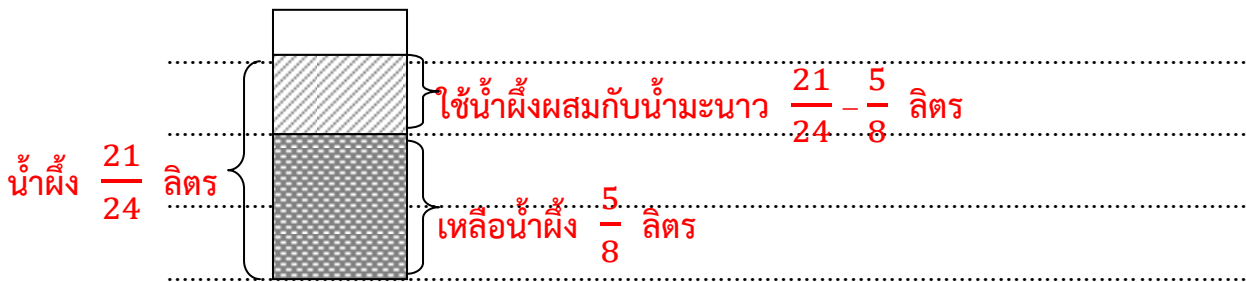
การวิเคราะห์โจทย์ปัญหา และหาคำตอบอยู่ในดุลพินิจของผู้สอน

2. แมมีน้ำผึ้ง $\frac{21}{24}$ ลิตร ใช้น้ำผึ้งผสมกับมะนาวไปส่วนหนึ่ง ทำให้เหลือน้ำผึ้ง $\frac{5}{8}$ ลิตร
แมใช้น้ำผึ้งไปกี่ลิตร

1) โจทย์ถามอะไร **แมใช้น้ำผึ้งไปกี่ลิตร**

2) โจทย์กำหนดอะไรให้บ้าง **แมมีน้ำผึ้ง $\frac{21}{24}$ ลิตร ใช้น้ำผึ้งผสมกับมะนาวไปส่วนหนึ่ง ทำให้เหลือน้ำผึ้ง $\frac{5}{8}$ ลิตร**

3) แสดงวิธีคิดหาคำตอบได้อย่างไร **อาจใช้ภาพแสดงวิธีคิดหาคำตอบดังนี้**

4) ได้คำตอบเท่าใด
 $\frac{1}{4}$ ลิตร

5) สรุปคำตอบได้อย่างไร
แมใช้น้ำผึ้งไป $\frac{1}{4}$ ลิตร

การวิเคราะห์โจทย์ปัญหา และหาคำตอบอยู่ในดุลพินิจของผู้สอน

เฉลยแบบฝึกหัด 3.18

แสดงวิธีทำ

1. สมชายมีที่ดินอยู่ $\frac{1}{4}$ ไร่ ซื้อที่ดินที่อยู่ติดกันมาเพิ่มอีก $\frac{3}{8}$ ไร่ สมชายมีที่ดินทั้งหมดกี่ไร่

วิธีทำ สมชายมีที่ดินอยู่ $\frac{1}{4}$ ไร่

ซื้อที่ดินที่อยู่ติดกันมาเพิ่มอีก $\frac{3}{8}$ ไร่

สมชายมีที่ดินทั้งหมด $\frac{1}{4} + \frac{3}{8} = \left(\frac{1 \times 2}{4 \times 2}\right) + \frac{3}{8}$ ไร่

$= \frac{2}{8} + \frac{3}{8} = \frac{2+3}{8}$ ไร่

$= \frac{5}{8}$ ไร่

ตอบ สมชายมีที่ดินทั้งหมด $\frac{5}{8}$ ไร่

2. ถังใบหนึ่งจุน้ำเต็มถัง ตักน้ำออกไปรดน้ำต้นไม้ $\frac{3}{5}$ ของถัง นำไปซักผ้าอีก $\frac{7}{20}$ ของถัง ต้องเติมน้ำอีกเท่าไรจึงจะเต็มถัง

วิธีทำ ถังใบหนึ่งจุน้ำเต็มถัง ตักน้ำออกไปรดน้ำต้นไม้ $\frac{3}{5}$ ของถัง

นำไปซักผ้าอีก $\frac{7}{20}$ ของถัง

ต้องเติมน้ำ $\frac{3}{5} + \frac{7}{20} = \left(\frac{3 \times 4}{5 \times 4}\right) + \frac{7}{20}$ ของถัง

$= \frac{12}{20} + \frac{7}{20} = \frac{12+7}{20}$ ของถัง

$= \frac{19}{20}$ ของถัง

ตอบ ต้องเติมน้ำอีก $\frac{19}{20}$ ของถัง

3. สมใจใส่ปุ๋ยหมักชีวภาพ $\frac{7}{8}$ ลิตร ผสมกับน้ำจันได $\frac{11}{4}$ ลิตร สมใจเติมน้ำลงไปกี่ลิตร

วิธีทำ สมใจใส่ปุ๋ยหมักชีวภาพ $\frac{7}{8}$ ลิตร

ผสมกับน้ำจันได $\frac{11}{4}$ ลิตร

สมใจเติมน้ำลงไป $\frac{11}{4} - \frac{7}{8} = \left(\frac{11 \times 2}{4 \times 2}\right) - \frac{7}{8}$ ลิตร

$= \frac{22}{8} - \frac{7}{8} = \frac{22-7}{8}$ ลิตร

$= \frac{15}{8} = 1\frac{7}{8}$ ลิตร

ตอบ สมใจเติมน้ำลงไป $1\frac{7}{8}$ ลิตร

เฉลยแบบฝึกหัด 3.19

แสดงวิธีทำ

1. ในแต่ละมือแม่หุงข้าวโดยใช้ข้าวหอมมะลิ $1\frac{2}{3}$ ถ้วยตวงผสมกับข้าวซ้อมมือ $1\frac{4}{15}$ ถ้วยตวง
ในการหุงข้าวแต่ละมือแม่ใช้ข้าวหอมมะลิกับข้าวซ้อมมือก็ถ้วยตวง

วิธีทำ

$$\text{แม่หุงข้าวใช้ข้าวหอมมะลิ } 1\frac{2}{3} = \frac{5}{3} \quad \text{ถ้วยตวง}$$

$$\text{ผสมกับข้าวซ้อมมือ } 1\frac{4}{15} = \frac{19}{15} \quad \text{ถ้วยตวง}$$

$$\text{แม่ใช้ข้าวหอมมะลิกับข้าวซ้อมมือ } \frac{5}{3} + \frac{19}{15} = \frac{5 \times 5}{3 \times 5} + \frac{19}{15} \quad \text{ถ้วยตวง}$$

$$= \frac{25}{15} + \frac{19}{15} \quad \text{ถ้วยตวง}$$

$$= \frac{44}{15} = 2\frac{14}{15} \quad \text{ถ้วยตวง}$$

$$\text{ตอบ ในการหุงข้าวแต่ละมือแม่ใช้ข้าวหอมมะลิกับข้าวซ้อมมือ } 2\frac{14}{15} \quad \text{ถ้วยตวง}$$

2. วันแรกช่างทาสีบ้านใช้เวลา $5\frac{3}{10}$ ชั่วโมง ซึ่งมากกว่าวันที่สอง $1\frac{1}{2}$ ชั่วโมง
วันที่สองช่างทาสีบ้านใช้เวลากี่ชั่วโมง

วิธีทำ

$$\text{วันแรกช่างทาสีบ้านใช้เวลา } 5\frac{3}{10} = \frac{53}{10} \quad \text{ชั่วโมง}$$

$$\text{มากกว่าวันที่สอง } 1\frac{1}{2} = \frac{3}{2} \quad \text{ชั่วโมง}$$

$$\text{วันที่สองช่างทาสีบ้านใช้เวลา } \frac{53}{10} - \frac{3}{2} = \frac{53}{10} - \frac{3 \times 5}{2 \times 5} \quad \text{ชั่วโมง}$$

$$= \frac{53}{10} - \frac{15}{10} \quad \text{ชั่วโมง}$$

$$= \frac{38}{10} = \frac{19}{5} = 3\frac{4}{5} \quad \text{ชั่วโมง}$$

$$\text{ตอบ วันที่สองช่างทาสีบ้านใช้เวลา } 3\frac{4}{5} \quad \text{ชั่วโมง}$$